

Lnr.: 26/2279
Arkivsaksnr.: 26/217
Arkivnøkkel.:

Saksbehandler: Anita Lund

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
13/26	Hovedutvalg for Landbruk, miljø og teknisk	12.03.2026

Forslag til ny forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort i Nordre Land kommune

Administrasjonens innstilling:

Hovedutvalg for Landbruk, miljø og teknisk vedtar å sende forslag til ny forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Nordre Land kommune, Innlandet, på høring.

Behandling i Hovedutvalg for Landbruk, miljø og teknisk 12.03.2026 saksnr. 13/26:

Forslag fra Bjørn Erling Sogn (AP):

Forskriftens §2 endres slik at minstearealet for hjort reduseres til 3000 dekar.

Administrasjonens innstilling med Sogns forslag til endring ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i LMT:

Hovedutvalg for Landbruk, miljø og teknisk vedtar å sende forslag til ny forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Nordre Land kommune, Innlandet, på høring og med endringen i §2 der minstearealet på hjort reduseres til 3000 dekar.

Sammendrag:

Nordre Land kommune utarbeider forslag til ny forskrift om åpning av jakt, fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr samt fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort. Bakgrunnen er at gjeldende viltlov oppheves 1. juli 2026 og erstattes av ny viltressurslov,. Viltressurslovens § 9 setter krav om at fastsettelse og innkreving av fellingsavgifter skal være beskrevet i forskrifts form. Samtidig vurderes det som hensiktsmessig å samle alle kommunale bestemmelser om jakt i én samlet forskrift.

Nordre Land har tidligere inngått i en felles forskrift med flere kommuner i Innlandet og Valdres for åpning av jakt og minsteareal. Fellingsavgifter har til nå vært regulert gjennom kommunens gebyrregulativ, men dette oppfyller ikke kravene etter den nye lovgivningen. Fellingsavgifter må fastsettes innenfor rammene bestemt av Stortinget. Det foreslås å videreføre dagens praksis med

maksimale satser. Fellingsavgifter betales inn til kommunens viltfond og brukes til å finansierer fallviltarbeid samt periodisk elgbeitetaksering.

Forskriften innebærer ingen endringer i gjeldende minsteareal eller åpning for jakt. Disse bestemmelsene videreføres i ny forskrift.

Forslag til ny forskrift skal sendes på høring i tråd med forvaltningsloven § 37 før endelig vedtak.

Saksopplysninger:

Nåværende viltlov erstattes den 1. juli 2026 av ny Viltressurslov. Det er et krav i viltressurslovens § 9 at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift. Samtidig er det hensiktsmessig å samle andre kommunale bestemmelser om jakt på hjortevilt i en og samme forskrift.

Kommunen må fastsette forskrift for å åpne for jakt på elg, hjort og rådyr jf. viltressursloven § 42 første ledd. Kommunen må også fastsette minsteareal for elg, hjort og rådyr i forskrift, jf. hjorteviltforskriften § 6.

Fram til nå har Nordre Land hatt felles forskrift med flere andre kommuner i Innlandet og Valdres, om åpning for jakt på hjortevilt og bever samt minsteareal for jakt på elg, hjort og rådyr. Bestemmelsene om fellingsavgifter er samlet og beskrevet i kommunens gebyrregulativ. Gebyrregulativet har forskrifts form og vedtas av kommunestyret årlig. For privatpersoner som vil oppdaterer seg i forhold til satsene for fellingsavgifter vil det være mer tilgjengelig å finne en forskrift enn å finne opplysninger i gebyrregulativet. Det er et krav at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift. Fellingsavgiftene må fastsettes innenfor rammer fastsatt av Stortinget i statsbudsjettet.

I Nordre Land er det valgt å kreve inn maksimale satser satt for fellingsavgifter.

Maksimal sats for fellingsavgift jaktåret 2025/2026:

- Fellingsavgift elg, voksen: 670 kroner.
- Fellingsavgift elg, kalv: 400 kroner.
- Fellingsavgift hjort, voksen: 520 kroner.
- Fellingsavgift hjort, kalv: 310 kroner.

Fellingsavgiftene går inn på kommunens viltfond og brukes i hovedsak til å dekke utgifter i forbindelse med fallviltarbeid. I tillegg er det behov for midler fra viltfond for å dekke utgifter til elgbeitetaksering, og følgende bestandsrapport. Elgbeitetaksering er blitt utført i kommunen hvert 5. år. Elgbeitetakseringen gir indikasjon på størrelse på elgstammen i kommunen og gir grunnlag for å beregning avskyting av elg.

Saken gjelder forskriftsfesting av fellingsavgifter. Den gjelder ikke fastsettelse av minsteareal eller åpning for jakt, disse bestemmelsene er allerede forskriftsfestet. Forskjellen, når det gjelder minsteareal og åpning for jakt, er at reglene for dette nå vil beskrives i ny forskrift. Disse bestemmelsene foreligger allerede i forskrifts form. Det er ikke mulig å gjøre endringer for minsteareal for 2026. Dette er på grunn av bestemmelser i hjorteviltforskriften som sier at fristen for endringsforskrift for minsteareal er 15. mars. En endring i minsteareal skal bygge på faglig grunnlag. Elgbeitetaksering, som er planlagt våren 2026, vil være en viktig del av et slik grunnlag. Dersom det er behov for å endre minstearealet vil det være mulig å gjøre en endring som blir gjeldende fra 2027.

Bestemmelser om fellingsavgifter i ny forskrift er hjemlet i viltressursloven, viltressursloven trer i kraft 1. juli. Ny forskrift trer i kraft fra 1. juli, eller senere, om den vedtas i kommunestyret etter 1. juli. Forskriften bør være vedtatt før jaktstart på elg og hjort 2026, slik at jegerne kjenner sine plikter i forkant av jakta.

Før forskriftsendring skal forslag til ny forskrift sendes ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37.

Vurdering:

Å fastsette forskrift for åpning på jakt på hjortevilt, fastsette minsteareal og fellingsavgifter er lovpålagt og hjemlet i lovverket. Av dette er det bestemmelsen som angår fellingsavgifter som ikke har vært i forskrifts form i kommunale forskrifter for Nordre Land. Det er derfor vurdering rundt fellingsavgifter og hvor stor del som skal kreves inn av kommunen som skal diskuteres.

Det har vært praksis å kreve inn maksimal sats for fellingsavgifter årlig. Innkrevd sum settes på viltfond og det meste av dette brukes årlig på fallviltarbeid. Eventuelle gjenværende midler på viltfond kan brukes til å øke kunnskapsgrunnlaget om hjorteviltet i kommunen, som del av forvaltning av elg- og hjortestammen.

Det er mulig å kreve inn en lavere andel av satsene for fellingsavgifter enn det som er blitt praktisert til nå. Ved behov kan dette brukes som et virkemiddel for å stimulere til økt avskyting av enkelte aldersklasser, eller arter, hjortevilt. Dette kan være nødvendig dersom aldersfordeling er svært skeiv, eller dersom stammen vurderes som for høy. Dette er ikke tilfelle i vår kommune og det vurderes som unødvendig å bruke et slik virkemiddel for å stimulere til et annet avskytingsmønster enn vi ser i dag.

Det er behov for midlene som settes av til viltfondet, først og fremst til fallviltarbeid. Det anbefales å fortsette praksis med å kreve inn maksimal sats av fellingsavgift for felt elg og hjort. For å fylle lovpålagt krav om å ha fastsettelse og krav om fellingsavgifter i forskrifts form anbefales det å vedta ny forskrift om åpning på jakt og fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr samt fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort.

Vedlegg:

Forslag til forskrift om åpning av jakt mm

Nordre Land kommune, den 30.01.2026

Tom Rune Bratlien
konst. kommunedirektør

Anita Lund
jordbruksrådgiver